

Konferanse om bygdemobilisering

Kjerringøy 18.02.14

Suksessrike distriktskommuner

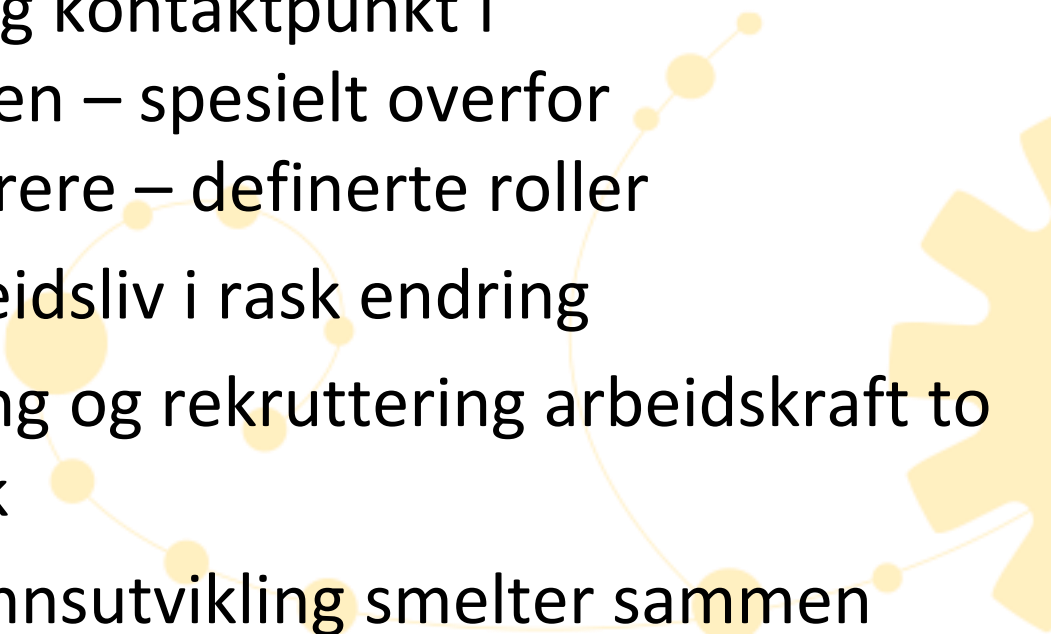
John Kåre Olsen

Agenda

- Studien langtidseffekter av omstillingsprogram
- Studien ildsjeler og lokalt utviklingsarbeid.
- Dialog

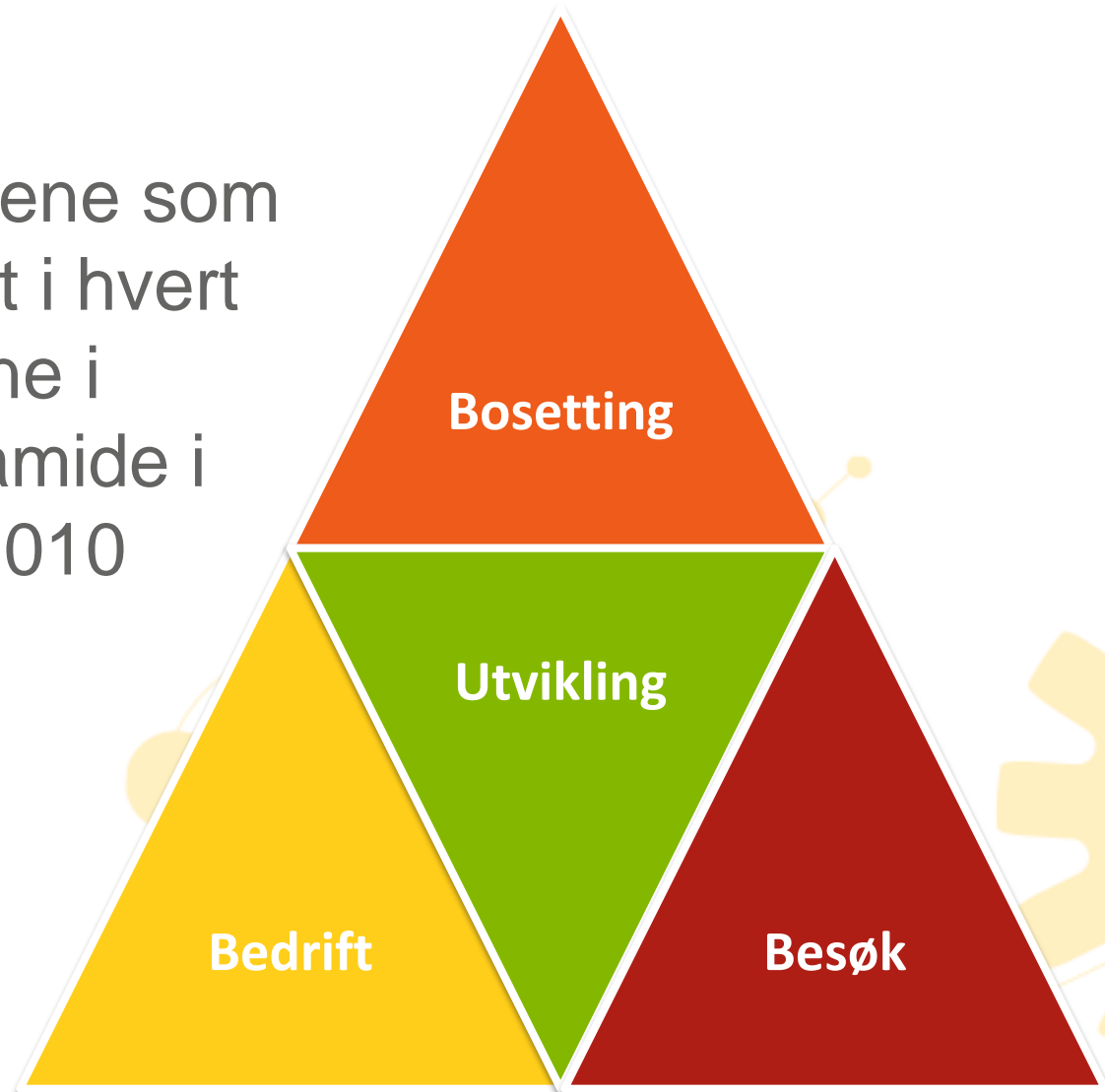
Vårt utgangspunkt

- finnes ikke én suksessoppskrift
 - kommuner og regionale partnerskap er og blir viktige aktører
 - viktig med et tydelig kontaktpunkt i kommunen/regionen – spesielt overfor gründere/nyetablerere – definerte roller
 - et nærings- og arbeidsliv i rask endring
 - arbeidsplassutvikling og rekruttering arbeidskraft to sider av samme sak
 - nærings- og samfunnsutvikling smelter sammen
-

Suksessrike distriktskommuner

De fem norske distriktskommunene som har gjort det best i hvert av de tre hjørnene i Attraktivitetspyramide i perioden 2000-2010

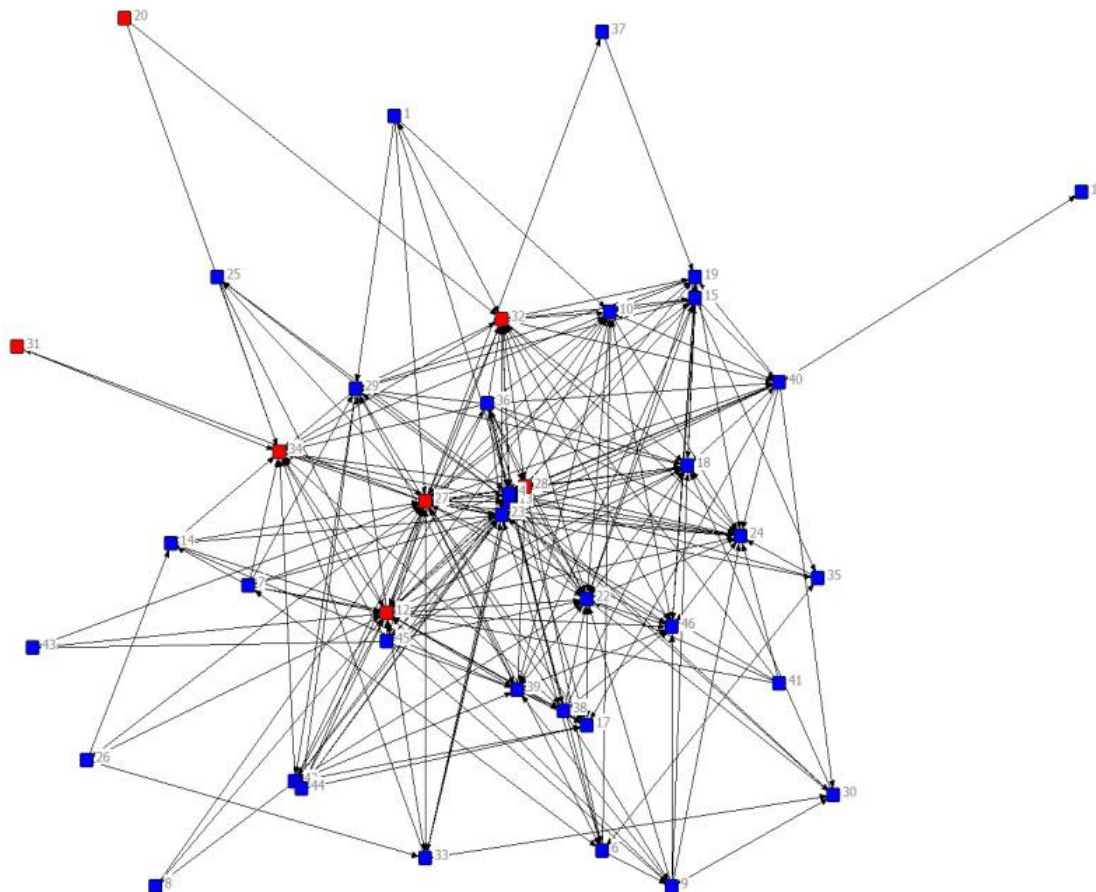
De 15 suksessrike distriktskommunene

Roller og stedlig utviklingskultur

Nettverk er avgjørende

■

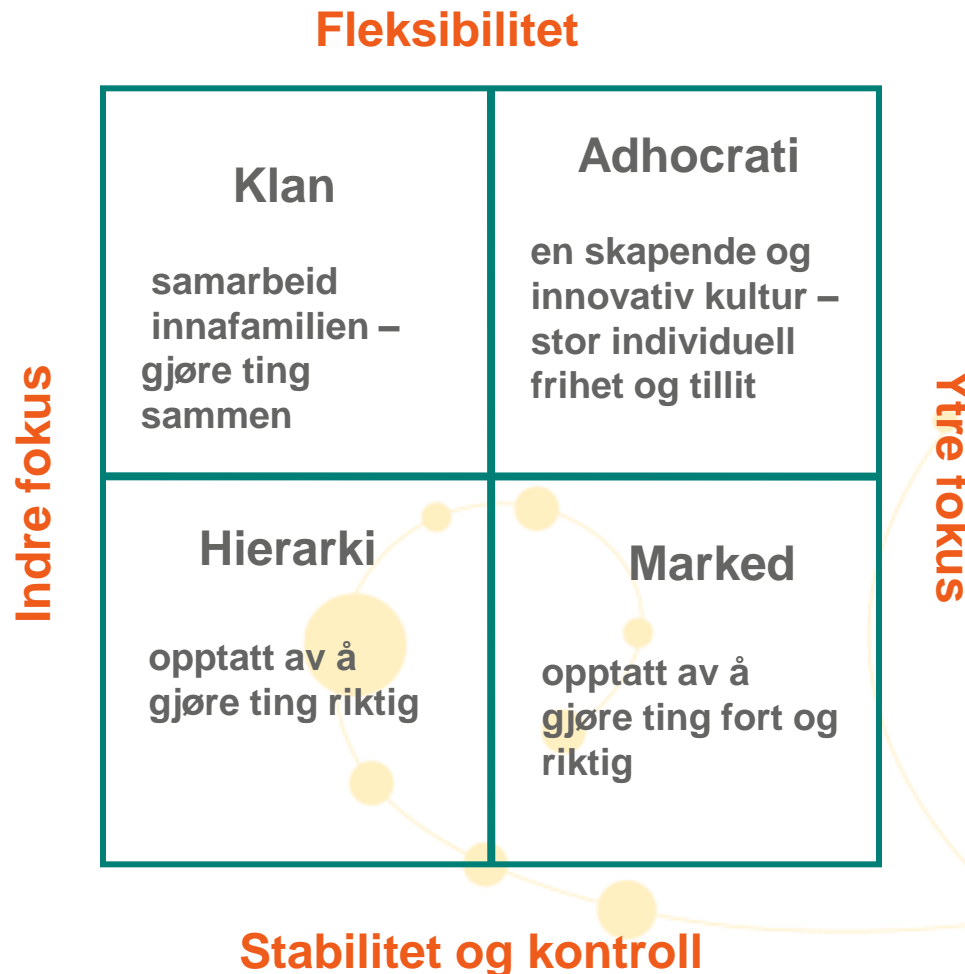

Røde noder
respondenter fra
offentlig sektor

Blå noder
respondenter fra
privat sektor

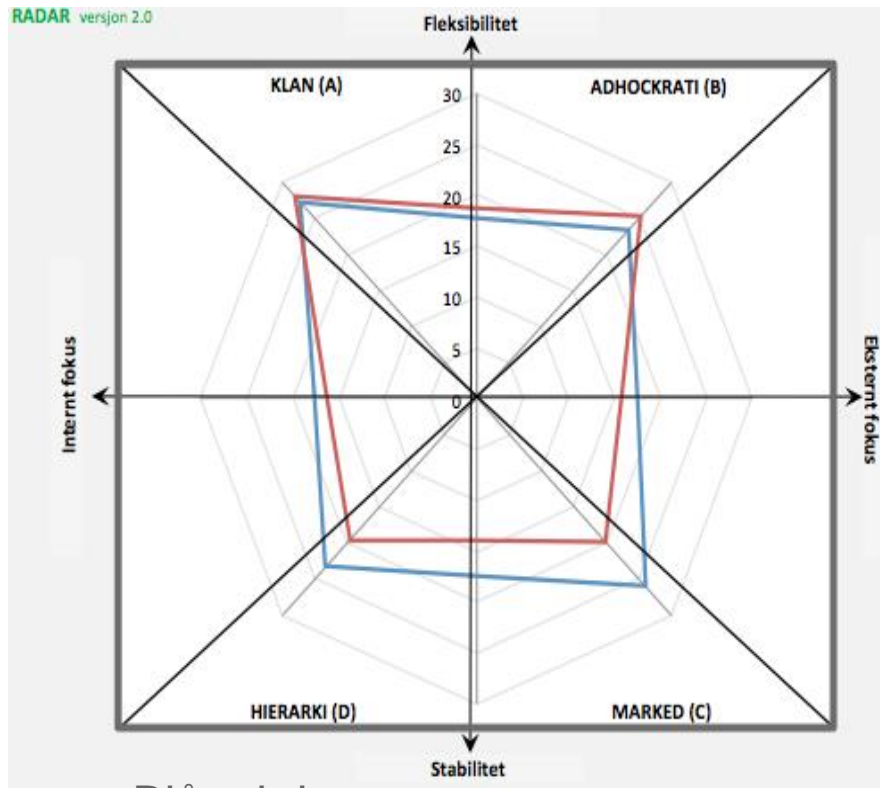
*Informasjonsnettverket i en
av suksesskommunene*

Konkurrerende verdier og organisasjonskulturelle idealtyper

Roller og stedlig utviklingskultur

En miks av flere kulturelle kjennetegn skaper utvikling

Blå = i dag
Rød = ønsket

En av suksesskommunene

«En miks av kulturelle kjennetegn skaper en robusthet i forhold til å møte ulike former for forventninger og påtrykk fra både eksterne og interne krefter»

Innvandrere bidrar til suksess

Kommunene som lykkes med kombinasjonen bosetting og bedriftssyssetting, har evnet å utnytte disse vekstimpulsene særlig positivt

«Flere av våre casekommuner har en aktiv holdning for å være en attraktiv bo og arbeidskommune for utenlandsk arbeidskraft»

Fire blindspor

- om det som suksess ikke handler om

1. God eller dårlig kommune-
økonomi
*- de fleste av de 15 beste har
middels god kommuneøkonomi*

"Vi tror ikke det er grunn til å legge for stor vekt på kommuneøkonomiens betydning for vekst."

Telemarksforskning fra sluttrapporten

2. Gode eller mindre gode
utviklings-planer

"Vi har kartlagt planverket i kommunene, og det er ikke et generelt trekk ved dem at de har spesielt gode planer."

Telemarksforskning fra sluttrapporten

Fire blindspor

- om det som suksess ikke handler om

3. Hvordan utviklingsarbeidet er organisert
- *de suksessrike har valgt ulike typer Organisering*

"Hvordan man har organisert næringspolitikken spiller langt mindre rolle enn hvordan man utfører den"
Telemarksforskning fra sluttrapporten

4. Sentral beliggenhet ved en viktig gjennomfartsåre eller i et travelt veikryss er ikke avgjørende

"Eksempler på distriktskommuner som ligger nær/ved en trafikkert gjennomfartsvei og som ikke har vekst, er faktisk lettere å finne enn kommuner som har suksess langs trafikkerte veier."
Telemarksforskning fra sluttrapporten

Ildsjuer med forandringskraft er gull verdt

”Entusiastene er bærebjelker, men de er avhengige av å ha samarbeidspartnere rundt seg for å styrke utviklinga, og som kan ta vare på dem når de kommer med sine ideer.”

Kommunal representant i en av case-kommunene

Gi dem tillit og handlingsrom!

Ildsjeler og lokalt utviklingsarbeid

Gløden, rollen og rammevilkårene

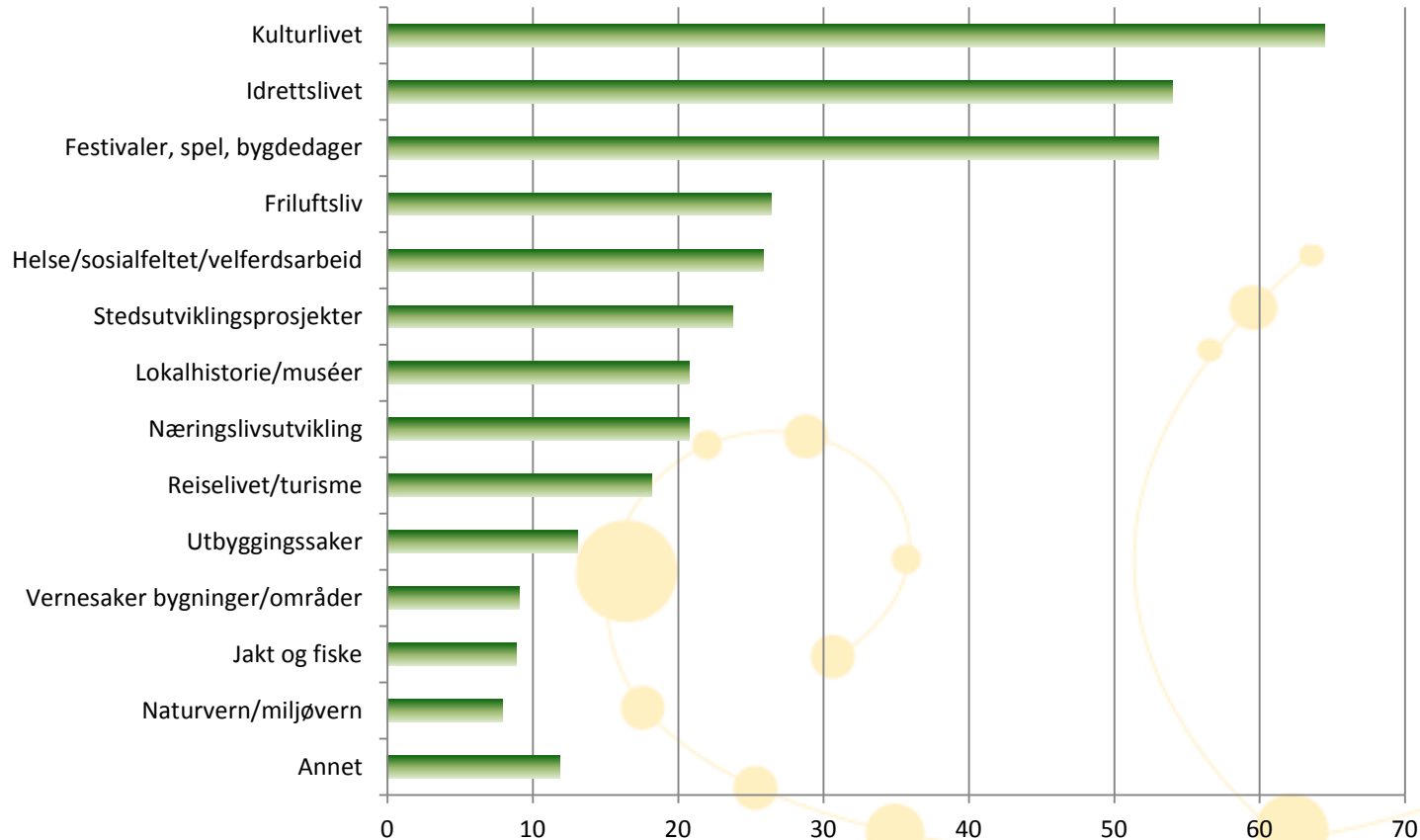

NIBR fant ildsjelene!

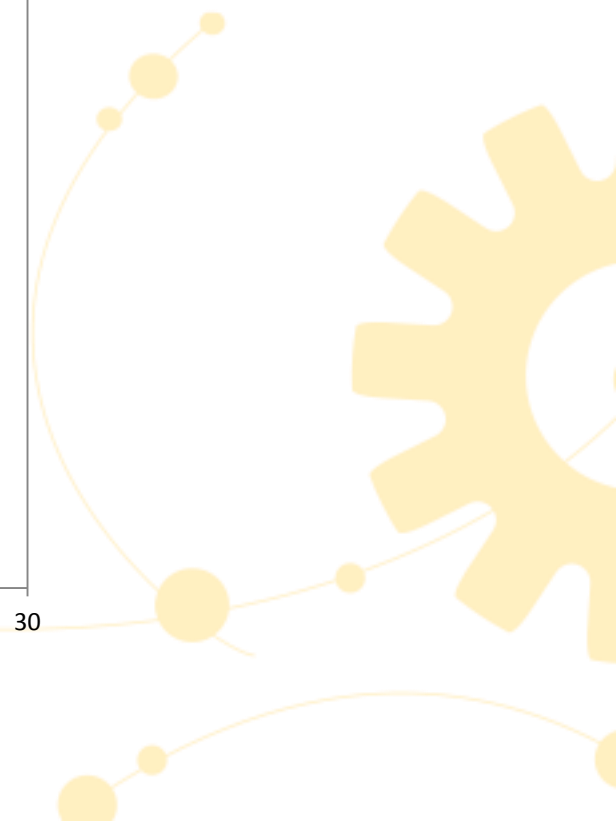
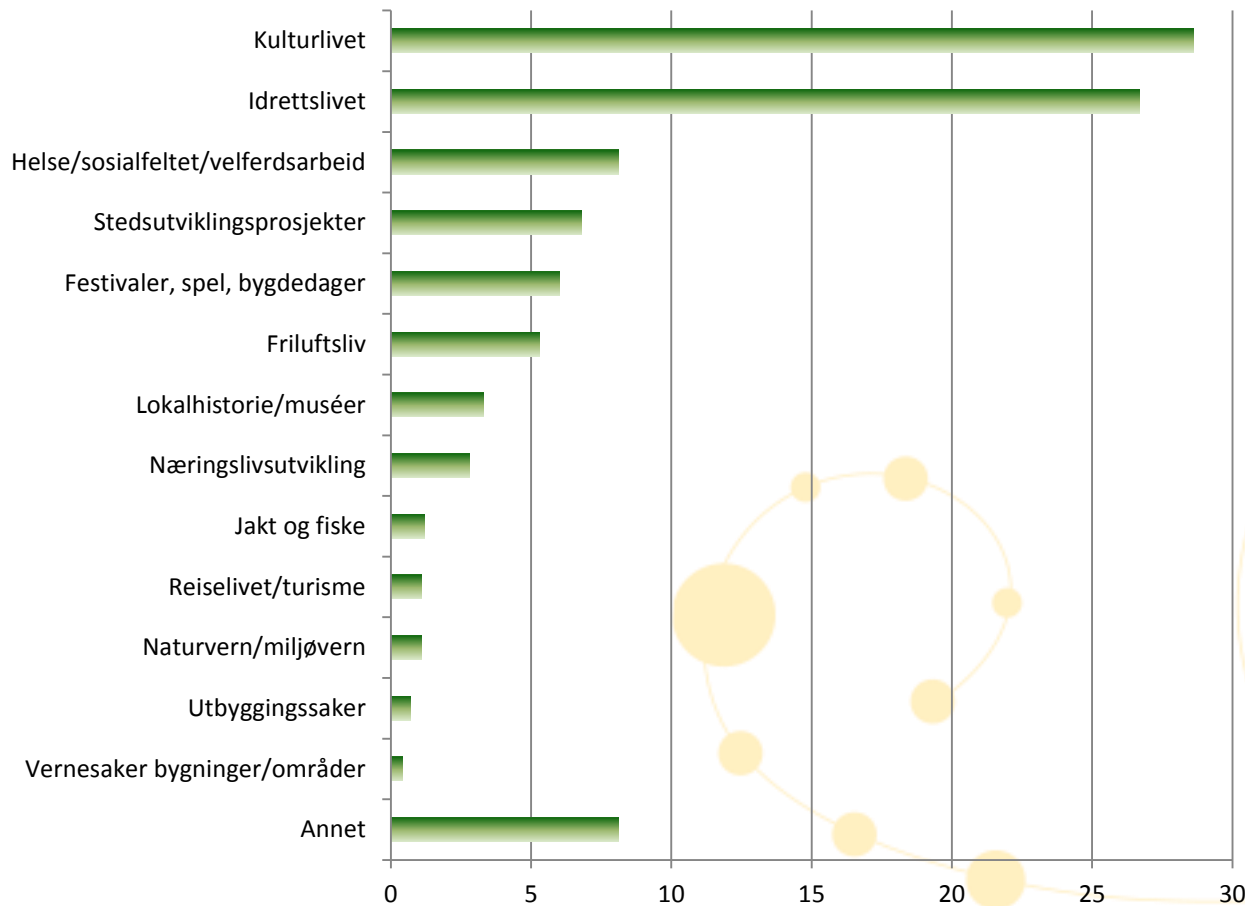
- 944 navn inn via kommunene, fylkeskommunene, Innovasjon Norges regionkontorer og frivillige organisasjoner
- 553 surveybesvarelser 61,1%
- 14 personlige intervjuer med ildsjeler og med nøkkelaktører i kommuner

Områder for engasjement

Bruker mest tid på

Likheten større en forskjellene

- Stort engasjement for lokalsamfunnet utover sin private sfære

Motivasjonsfaktorer (svært viktige)

- Personlige:
 - selve saken, aktiviteten, tiltaket, virksomheten
 - sosiale gevinster for en selv
 - skape noe sammen med andre
- Lokalsamfunnsmessige:
 - skape gode sosiale miljøer og opplevelser
 - skape gode oppvekstmiljøer for barn og unge
 - skape livskraftige og attraktive steder

Hva fremmer engasjementet?

Et miljø med aktiv
frivillighet og dugnadsånd

En lokalkultur med raushet

En lokalkultur for nyskaping

Hva hemmer engasjementet?

- Motkrefter og negative folk
- Manglende anerkjennelse
- Svakt støttende kommune

Godt lokalt utviklingsarbeid

- Arbeidet må tilpasses de lokale forholdene og menneskene på stedet
 - Brede og inkluderende prosesser
 - Lang tidshorisont
 - Spill på lag med ildsjeler, frivillig organisasjoner og næringsliv; styrket utviklingskapasitet
 - Utvikling i sysselsetting krever kontinuerlig arbeid med næringsutvikling
 - Arbeidsplasser ikke nok: legg til rette for bosetting – bolig, bomiljø, tomter...
-